

1) **3.1. HDP**

3.1.1. Česká republika (Česká národní banka, 2004 – 2017)

V následujícím roce se ekonomika začala postupně dostávat z fáze recese. V roce 2009 se HDP zvětšil o 2,3 %, avšak v dalším roce se růst mírně zpomalil a dosáhl 1,8 %. Zvětšení hrubého domácího produktu bylo dosaženo prostřednictvím zvyšujících se výdajů domácností na spotřebu, vládních výdajů, investic a tvorba hrubého kapitálu. Pozitivní skutečností bylo také zvýšení zaměstnanosti a zvýšení průměrné mzdy, zejména díky zvětšení počtu podnikajících. Kromě toho, ekonomika státu byla stále podporována zahraničním obchodem.

str. 16, 4. odst.

2) **3.1. HDP**

3.1.2. Slovenská republika (Okáli, 2004 – 2017)

V roce 2011 růst ekonomiky zpomalil, HDP se zvětšil o 2,8 % a tato tendence pokračovala ještě ve dvou následujících obdobích. V roce 2012 se HDP se zvětšil o 1,7 % a jen o 1,5 % v roce 2013. Negativní dopad měla politika státu a zásahy do trhu práce s cílem zlepšení podmínek pro zaměstnance. Kromě toho růst ekonomiky byl omezen ve srovnání s ostatními zeměmi EU malým objemem vývozu, výrazně menším než objem dovozu. Spotřeba domácností také nepřispívala k růstu HDP.

str. 18, 1. odst

3) **3.1. HDP**

3.1.3. Maďarsko (Hungarian central statistical office, 2004 – 2017)

V letech 2007 a 2008 došlo k značnému zhoršení ekonomické situace. Meziroční změny HDP dosáhly docela nízkých hodnot 0,4 % a 0,9 %. V roce 2007 se snížily oproti minulému roku sociální transfery, a tvorba fixního kapitálu. Zpomalil se růst spotřeby domácností, a spotřeby vládních institucí. V roce 2008 se situace příliš nezlepšila.

str. 18, poslední odst.

4) 3.1. HDP

3.1.4. Polsko (Bank Danych Makroekonomicznych, 2004 – 2017)

V následujícím období se znovu polská ekonomika dostala do lehčího úpadku. Růst vyrobeného produktu se značně zpomalil. Vývoz zaznamenal mírný pokles, výdaje na konečnou spotřebu také. Příčinou zpomalení růstu HDP bylo závažné snížení investic. Tato tendence pokračovala i dále, proto v roce 2012 se HDP zvětšil o 1,6 % a v roce 2013 jenom o 1,4 %.

Str. 20

5) 3.2. Nezaměstnanost

Tato kapitola mé bakalářské práce pojednává o míře nezaměstnanosti. Zabývá se sledováním míry nezaměstnanosti ve Visegradské čtyřce ve vztahu k míře zaměstnanosti a zjišťuje, jaké podmínky na pracovních trzích tyto ukazatele ovlivňovaly a jak jimi byly ovlivněny různé skupiny pracovníků. V sumáři porovnávám situaci na pracovních trzích Visegradské čtyřky se situací v Evropské unii jako celku.

Tabulka 2 - Vývoj míry nezaměstnanosti ve V4 a EU vyjádřena v % v letech 2004 - 2017

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
ČR	8,3	7,9	7,1	5,3	4,4	6,7	7,3	6,7	7,0	7,0	6,1	5,1	4,0	2,9
Maďarsko	6,1	7,2	7,5	7,4	7,8	10,0	11,2	11,0	11,0	10,2	7,7	6,8	5,1	4,2
Polsko	19,1	17,9	13,9	9,6	7,1	8,1	9,7	9,7	10,1	10,3	9,0	7,5	6,2	4,9
Slovensko	18,4	16,4	13,5	11,2	9,6	12,1	14,5	13,7	14,0	14,2	13,2	11,5	9,7	8,1
EU (28)	9,3	9,0	8,2	7,2	7,0	9,0	9,6	9,7	10,5	10,9	10,2	9,4	8,6	7,6

Zdroj: (Eurostat, 2019), vlastní zpracování

3.2.1. Česká republika (Česká národní banka, 2004 – 2017)

V průběhu celého sledovaného období Česká republika dosahovala poměrně nízkých hodnot nezaměstnanosti ve srovnání s ostatními členy Visegradské čtyřky, a dokonce i při porovnání s průměrem Evropské unie. Avšak to neznamená, že se na trhu práce neobjevují žádné problémy. Například velkým problémem je míra nezaměstnanosti mladých lidí (do 25 let) a čerstvých absolventů. Ta během všech čtrnácti sledovaných let byla dvakrát vyšší než celková míra nezaměstnanosti. Dalším specifickým jevem jsou velké rozdíly mezi regiony, vysoká míra dlouhodobé nezaměstnanosti a vzdělanostní struktura pracovní síly (Palíšková, Trh práce v Evropské unii. Historický vývoj, aktuální trendy a perspektivy., 2014).

Při vstupu do Unie mělo Česko o 1 % nižší míru nezaměstnanosti (8,3 %). Avšak pro ČR to znamenalo růst nezaměstnanosti oproti předchozímu roku, přičemž vzrostla míra nezaměstnanosti u mužů a snížila se u žen.

V následujících dvou letech míra nezaměstnanosti postupně klesala. V roce 2005 činila 7,9 % a v roce 2006 již 7,1 %. Ke zlepšení podmínek na trhu práce přispíval hospodářský růst a zahraniční investice. Pokles nezaměstnanosti byl brzděn kvalifikací pracovníků. V ekonomice v té době docházelo ke strukturálním změnám, což kladlo vyšší požadavky na úroveň znalostí a dovedností zaměstnanců. Při relativně nízké úrovni nezaměstnanosti osob s terciálním vzděláním (kolem 4 %) se míra nezaměstnanosti osob se sekundárním vzděláním pohybovala kolem 8 % a pracovníků s primárním vzděláním dosahovala 10 % (Palíšková, Trh práce v Evropské unii. Historický vývoj, aktuální trendy a perspektivy., 2014).

Co se týče odvětví, nejlépe na tom byl zpracovatelský průmysl, podpořený zahraničními investicemi, službami a podnikatelskými činnostmi.

V roce 2007 se i nadále zvětšoval objem vyrobeného produktu, rostla poptávka po práci, což vytvářelo dobré podmínky pro zvýšení míry zaměstnanosti a snížení míry nezaměstnanosti. Stále nejvíce rostla zaměstnanost v odvětví zpracovatelského průmyslu, ve službách spojených s pronájmem nemovitostí a podnikatelských činnostech. Také rostl počet zahraničních pracovníků, ale poptávka po kvalifikovaných pracovnících pořád nebyla uspokojena a míra nezaměstnanosti činila 5,3 %. V roce 2008 se tato situace příliš nezměnila a míra nezaměstnanosti klesla o 0,9 %.

Dopad hospodářské krize se na trhu práce projevil v roce 2009 zvýšením míry nezaměstnanosti na 6,7 %, snížením počtu zaměstnaných osob, ale zvýšením počtu podnikatelů. Nejvíce byla snížením ekonomické aktivity zasažena průmyslová výroba a doprava. Proto se zvýšila více nezaměstnanost mužů jako pracovníků průmyslu. Krize také hodně ovlivnila mladé lidi; míra jejich nezaměstnanosti měla od druhého čtvrtletí roku 2008 vzestupný trend s maximem na konci roku 2013 (23,7 %) (Palíšková, The 11th International Days of Statistics and Economics, 2017). V roce 2010 už začalo oživení ekonomiky, ale na trhu práce se to ještě plně neprojevilo. Míra nezaměstnanosti mírně vzrostla a dosáhla 7,3 %. K jejímu poklesu došlo teprve v následujícím roce, kdy míra nezaměstnanosti činila 6,7 %. Došlo zároveň k poklesu registrované míry nezaměstnanosti a zvýšení počtu zaměstnaných. Nejvíce se zvýšila zaměstnanost v exportně orientovaném průmyslu.

V následujících dvou letech se míra nezaměstnanosti ustálila na úrovni 7 %. Její růst v roce 2012 byl způsoben útlumem ekonomické aktivity v zemi a poklesem hrubého domácího produktu. Pokračoval růst dlouhodobé nezaměstnanosti, která v roce 2013 činila více, jak 10 %, což svědčí o tom, že na trhu práce existoval problém se strukturální nezaměstnaností. Kromě toho existovaly velké rozdíly mezi regiony. V Praze míra nezaměstnanosti činila 3,1 %, zatímco v Karlovarském kraji dosahovala 10,2 % a v Moravskoslezském 9,9 %, kde zároveň byla evidována největší míra dlouhodobé nezaměstnanosti (25 %) (Palíšková, Trh práce v Evropské unii. Historický vývoj, aktuální trendy a perspektivy., 2014). Celkově, byla v regionech větší míra nezaměstnanosti než v Praze během celého sledovaného období. Míra zaměstnanosti v těchto dvou letech zaznamenávala postupný růst, ale v důsledku zvětšení objemu pracovní síly v zemi k poklesu míry nezaměstnanosti nedošlo.

Pozitivní vliv zvýšení ekonomické aktivity v roce 2014 se projevil nižší mírou nezaměstnanosti, která se nacházela na úrovni 6,1 %. V důsledku hospodářského růstu nejvíce klesla nezaměstnanost v sekundárním sektoru, dokonce i v odvětví stavebnictví, které předtím bylo dlouhou dobu v úpadku. Na druhou stranu zaměstnanost v terciálním sektoru se zmenšila,

přičemž nejvíce to zasáhlo maloobchod a velkoobchod, peněžnictví a pojišťovnictví, dopravu a skladování.

V následujících třech letech se míra nezaměstnanosti postupně snižovala a zároveň se zvyšovala míra zaměstnanosti. Přičemž poprvé za dlouhou dobu tento příznivý vývoj zasáhl všechny sektory, primární, sekundární a terciární, a v roce 2015 se míra nezaměstnanosti snížila o 1 %. Tento trend pokračoval i další rok, kdy míra nezaměstnanosti dosáhla jenom 4 %. Nejvíce se na tomto snížení podílely netržní služby v terciárním sektoru. Také se na tomto snížení z jedné třetiny podílel rostoucí počet zaměstnanců pracujících na zkrácený úvazek.

Zrychlující se hospodářský růst umožnil v roce 2017 historicky nejnižší hodnoty míry nezaměstnanosti (2,9 %), přičemž byl nejnižší nejen v ČR, ale i v celé Visegrádské čtyřce a v EU jako celku. V zemi došlo ke zvýšení ekonomické aktivity v důsledku růstu objemu pracovní síly a snižující se populaci ve věkové skupině 15 až 64 let.

3.2.2. Slovenská republika (Národná banka Slovenska, 2004 – 2017)

Slovenská republika vstoupila do EU s poměrně vysokou mírou nezaměstnanosti (18,4 %), větší nezaměstnanost byla zaznamenána jenom v Polsku. Avšak během sledovaného období se jí podařilo dosáhnout určitého zlepšení. Hlavní příčinou přeměny byl hospodářský růst a celkové zlepšení ekonomické situace v zemi.

V roce 2004 na trh práce na Slovensku vstoupilo o 25 tisíc lidí více než v předchozím období, čímž hodně zvýšily nabídku práce. Tato skutečnost vyvolala zvýšení míry nezaměstnanosti oproti předchozímu období, ale zároveň došlo ke zvýšení počtu ekonomicky aktivního obyvatelstva.

Další rok přinesl snížení míry nezaměstnanosti o 2 %, dosáhla tedy 16,4 %. Zvýšil se počet podnikatelů a zaměstnanců, zejména v odvětví stavebnictví a obchodu. V některých odvětvích naopak došlo k poklesu zaměstnanosti, například v dopravě, školství, zdravotnictví a ve finančních službách. Celkově k zvýšení míry zaměstnanosti došlo díky příznivému ekonomickému vývoji.

V následujících dvou letech pokračoval růst hrubého domácího produktu, s čímž pokračoval pokles míry nezaměstnanosti, která v roce 2006 činila 13,5 %, a v roce 2007 se snížila a dosáhla 11,2 %. Zároveň na Slovensku rostla míra zaměstnanosti (o 3,8 %), přičemž nejvíce se zvyšovala poptávka po práci ve službách, například v odvětví hotelnictví, gastronomie, realit a obchodu. Další rok bylo dosaženo snížení míry nezaměstnanosti rostoucí poptávkou po pracovnících v odvětví zdravotní a sociální péče.

Pokračující rostoucí poptávka po práci ve službách se v roce 2008 promítla jak do míry zaměstnanosti, tak i do míry nezaměstnanosti, a způsobila její pokles o 1,6 %. Přitom se počet nezaměstnaných snížil o 11,8 %, což potvrdily také údaje o registrované míře nezaměstnanosti, jejíž evidenci vedou úřady práce.

Úpadek ekonomiky začínající ještě v roce 2008 způsobil se zpožděním zhoršení situace na trhu práce v dalším roce, a to nejen na Slovensku, ale vlastně ve všech zemích EU. Růst počtu nezaměstnaných osob se negativně odrazil v míře nezaměstnanosti, která se zvýšila na 12,1 %. Nejvíce tato situace zasáhla průmyslovou výrobu, kde došlo ke snížení počtu odpracovaných

hodin. Také značně klesl počet osob pracujících v zahraničí. Na druhou stranu vzrostl počet podnikatelů bez zaměstnanců.

Tento trend pokračoval i další rok; snížil se počet pracovníků v odvětví průmyslu, osob pracujících v zahraničí a celkově zaměstnanců a podnikatelů na trhu práce, což způsobilo zvýšení míry nezaměstnanosti o dalších 2,4 %.

V roce 2011 došlo k mírnému poklesu míry nezaměstnanosti, který byl způsoben zrychlujícím se hospodářským růstem, a míra nezaměstnanosti činila 13,7 %.

V následujících dvou letech se míra nezaměstnanosti opětovně zvýšila. V roce 2012 činila 14 % a v roce 2013 vzrostla ještě o 0,2 %. Ovlivnilo to především zpomalení růstu míry zaměstnanosti v důsledku neochoty zaměstnavatelů přijímat nové pracovníky. Pokles zaměstnanosti nejvíce poškodil odvětví průmyslu a dopravy. Snížení ekonomické aktivity v oblasti průmyslu pokračoval i v následujícím období a také se k tomu přidalo zhoršení situace v oblasti nemovitostí a obchodních činností.

V roce 2014 se situace na trhu práce obrátila k lepšímu; míra nezaměstnanosti klesla o 1 %, a počet nezaměstnaných se snížil o 7,1 %, tento trend pokračoval i následující tři roky. Tímto se odrazilo na trhu práce oživení ekonomiky Slovenska a zvýšení domácí poptávky. Přičemž z toho těžila skoro všechna odvětví, nejen odvětví exportně orientována, jak tomu bylo předtím.

V návaznosti na předchozí rok pokračovala situace na trhu práce v příznivém vývoji. Přispíval k tomu i zrychlující se hospodářský růst a čerpaní peněz z dotací Evropské unie. Díky všem těmto vlivům počet nezaměstnaných klesl o 44 tisíce osob a míra nezaměstnanosti klesla o 1,7 %. Další rok počet nezaměstnaných klesl o 48 tisíc osob; znovu došlo ke snížení míry nezaměstnanosti, která dosáhla 9,7 %.

V roce 2017 míra nezaměstnanosti ve Slovenské republice dosáhla svého historického minima na 8,1 %. Mohl za to v největší míře hospodářský růst země, který způsobil zvýšení poptávky po práci, a tím i zvětšení počtu zaměstnaných osob.

3.2.3. Maďarsko (Magyar Nemzeti Bank, 2004 – 2017)

Maďarská republika vstoupila do EU jako země s nejnižší mírou nezaměstnanosti ze všech států V4 a nižší hodnotou, než evidovala Evropská unie v průměru, i když pro tuto zemi nezaměstnanost ve výši 6,1 % byla mírným zhoršením oproti minulému roku. Ke zvýšení nezaměstnanosti došlo v důsledku snížení poptávky po práci v soukromém sektoru. Přičemž ve výrobě se objem pracovních sil zmenšil, zvýšila se intenzita práce, což by mohlo být důsledkem nahrazování práce kapitálem.

V následujících letech míra nezaměstnanosti stále stoupala nahoru a k jejímu poklesu došlo jenom v roce 2014. V roce 2005 ekonomika Maďarska rostla poměrně rychlým tempem, zejména díky otevřeným trhům a rostoucím objemům exportu. Avšak to nevyvolávalo růst zaměstnanosti, protože výrobci si nebyli jistí ohledně poptávky po jejich produkci. Předpokládali, že se jedná o krátkodobý jev, a proto se výrazně zvyšoval počet odpracovaných hodin, ale počet zaměstnanců se nezvětšoval.

V roce 2006 se počet zaměstnaných osob zvýšil, ale v menší míře než počet ekonomicky aktivních osob, což přispělo ke zvýšení míry nezaměstnanosti na 7,5 %. Dá se to vysvětlit zvýšením úrovně mezd, nebo ochotou žen vstoupit na trh práce.

Za mírným snížením nezaměstnanosti o 0,1 % v roce 2007 následoval její opětovný nárůst v roce 2008. Způsobeno to bylo útlumem ekonomické aktivity a zpomalením růstu hrubého domácího produktu.

V následujících dvou letech došlo k ještě většímu úpadku ekonomiky a míra nezaměstnanosti vzrostla na 10 % v roce 2009 a na 11,2 % v roce 2010. Došlo tehdy k výraznému poklesu domácí poptávky a snížení aktivity podniků. Růst nezaměstnanosti by mohl být ještě větší, kdyby nebyly snižené mzdy. V soukromém sektoru v odvětví průmyslu a služeb došlo dokonce k růstu zaměstnanosti, však jenom v exportně orientovaných společnostech. Ve spojení s vyšší zaměstnaností na částečný pracovní úvazek odpracované hodiny dokonce překročily předkrizovou úroveň. Ale v podnicích vyrábějících pro domácí trh se zaměstnanost naopak snížila.

K mírnému zlepšení došlo v dalších dvou letech, kdy se míra nezaměstnanosti ustálila na úrovni 11 %. Zároveň došlo k růstu míry zaměstnanosti. Dosaženo toho bylo zejména pomocí vládních opatření přijatých v předchozích letech, jakožto zvýšení věku odchodu do důchodu, zpřísnění podmínek pro nárokování invalidního důchodu. Kromě toho vládní pracovní programy vytvořily dodatečnou poptávku po práci. Avšak v soukromém sektoru se poptávka po práci snížila. Tlačila ji dolů fiskální opatření v podobě zvýšení daní z příjmů a pomalý růst hrubého domácího produktu.

V roce 2014 se situace na trhu práce v Maďarsku značně zlepšila a míra nezaměstnanosti klesla na 7,7 %. Růst ekonomické aktivity podpořilo také zvýšení míry zaměstnanosti, která se zvýšila jak ve veřejném, tak i v soukromém sektoru. Přičemž díky vládním pracovním programům se více zvýšila ve veřejném sektoru.

Poptávka v soukromém sektoru se zvýšila v roce 2015, přičemž nejvíce se zvětšila poptávka po pracovnících ve službách. Počet volných pracovních míst však ještě nedosáhl předkrizové úrovně kvůli strukturálním změnám na trhu práce, mezi strukturou nabídky a poptávkou po práci totiž ještě zůstaly rozdíly. Míra nezaměstnanosti činila 6,8 %.

V dalších dvou letech nezaměstnanost pokračovala v poklesu. V roce 2016 se nacházela na úrovni 5,1 % a v roce 2017 dosahovala v průměru 4,2 %. Pokračoval růst zaměstnanosti v soukromém sektoru, zvětšil se počet ekonomicky aktivních obyvatel o 61 %, výrazně se zvýšil počet zaměstnanců ve službách a zpracovatelském průmyslu. Bez ohledu na pokles zaměstnanosti ve veřejném sektoru, rostoucí zaměstnanost v soukromém sektoru stlačila nezaměstnanost na historicky nejnižší úroveň.

3.2.4. Polsko (Narodowy Bank Polski, 2004 – 2017)

Na začátku sledovaného období Polsko evidovalo největší míru nezaměstnanosti (19,1 %) v celé Visegrádské čtyřce a zároveň o 10 % vyšší než v průměru v Evropské unii. Pro Polsko ale taková výše nezaměstnanosti znamenala zlepšení oproti předchozímu roku, tedy snížení počtu nezaměstnaných. Trh práce ještě čelil mnoha dalším problémům, jako například vysoká míra dlouhodobé nezaměstnanosti – 53,3 %, strukturální rozdíly mezi nabídkou a poptávkou práce, velký počet neobsazených volných pracovních míst a nedostatek motivace u obyvatelstva pro vstup na trh práce.

Oživení ekonomiky v roce 2005 způsobilo snížení míry nezaměstnanosti na 17,9 %. Hlavními příčinami snížení nezaměstnanosti byly oživení průmyslové výroby, zvýšení produkce v potravinářském průmyslu, ve výrobě strojů a zařízení a ve stavebnictví.

Růst zaměstnanosti vyvolal v roce 2006 snížení míry nezaměstnanosti o 4 %, která ale byla doprovázena poklesem ekonomicky aktivních osob. Nejvíce rostl počet pracujících ve službách a ve výrobě. Počet pracovníků v zemědělství se naopak snížil.

V roce 2007 došlo k dalšímu poklesu míry nezaměstnanosti, jež dosáhla 9,6 %. Nejvíce k tomu znovu přispěl sektor služeb a rozvoj průmyslové výroby.

V roce 2008 se růst počtu zaměstnaných osob zpomalil v důsledku snížení nabídky práce, ale i za těchto okolností došlo k poklesu nezaměstnanosti na úroveň 7,1 %. Na trhu práce se zároveň vyvíjel problém se zaměstnáním kvalifikovaných pracovníků, který pravděpodobně vznikl kvůli migraci pracovních sil z Polska do jiných členských států.

Útlum ekonomické aktivity v roce 2009 zapříčinil zvýšení míry nezaměstnanosti o 1 %, přičemž nejvíce vzrostla nezaměstnanost mladých lidí.

Počet zaměstnaných pokračoval v růstu v roce 2010. K poklesu nezaměstnanosti však nedošlo. Ta naopak vzrostla na 9,7 %. Příčinou takového vývoje na trhu práce bylo zvýšení počtu ekonomicky aktivních osob v důsledku zrušení povinné vojenské služby a zákazem předčasného odchodu do důchodu. V dalším roce se míra nezaměstnanosti nezměnila.

Zpomalení růstu hrubého domácího produktu v roce 2012 vedlo ke zvýšení míry nezaměstnanosti na 10,1 %. Zastavil se růst zaměstnanosti ve všech odvětvích ekonomiky a spolu se zvětšením objemu pracovních sil v zemi to vyvolalo růst nezaměstnanosti.

V dalším roce znovu došlo k nárůstu míry nezaměstnanosti o 0,2 %. Podílel se na tom nejvíce zemědělský průmysl, kde pokračovala v poklesu míra zaměstnanosti. Pozitivní skutečností ale bylo to, že se zastavil pokles počtu pracovníků ve výrobě.

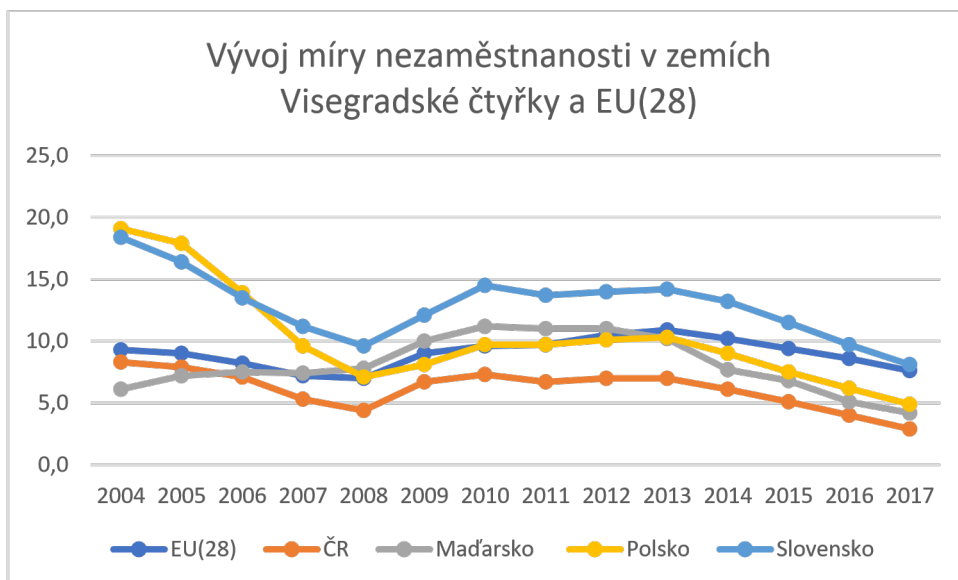
V roce 2014 se situace na trhu práce začala postupně napravovat. Hospodářský růst vytvořil na trhu poptávku po práci a počet zaměstnanců se zvýšil ve všech odvětvích. Díky těmto skutečnostem míra nezaměstnanosti klesla na 9 %.

Míra zaměstnanosti se v roce 2015 zvýšila na svou historicky nejvyšší úroveň. Zvýšila se pravděpodobnost nalezení pracovního místa, zvýšil se počet pracovních nabídek připadajících na jednoho nezaměstnaného. Tyto skutečnosti vyvolaly pokles míry nezaměstnanosti na 7,5 %.

V následujících dvou letech ekonomika pokračovala stabilně růst, díky tomu rostla i poptávka po práci napříč všemi odvětvími. Výrazně vzrostla míra zaměstnanosti. A míra nezaměstnanosti se snížila v roce 2016 na 6,2 %, a v roce 2017 dosáhla svého minima na úrovni 4,9 %.

3.2.5. EU – sumář

Graf 3 - Vývoj míry nezaměstnanosti v zemích V4 a EU(28)

Zdroj: (Eurostat, 2019), vlastní zpracování

Na grafu č. 3 je zobrazen vývoj míry nezaměstnanosti ve Visegradské čtyřce a Evropské unii, z něhož je patrné, že míra nezaměstnanosti není silnou stránkou EU. Během celého sledovaného období se držela na poměrně vysoké úrovni. Avšak v jednotlivých členských státech se hodnoty míry nezaměstnanosti velmi liší. Na začátku období byla nejnížší nezaměstnanost zachycena na Islandu (3,1 %) a nejvyšší v Polsku (19,1 %).

Mezi zeměmi V4 také existovaly obrovské rozdíly, kdy v Polsku byla nejvyšší míra nezaměstnanosti a v ČR se nacházela pod průměrem EU. Česká republika je vlastně jedinou zemí z Visegradské čtyřky, která v průběhu 14 let měla nižší míru nezaměstnanosti, než byla v Evropské unii v průměru. Již při vstupu do EU tady nezaměstnanost činila o 1 % méně. Nejlepší hodnoty ale dosahovalo Maďarsko s mírou nezaměstnanosti 6,1 %. Polsko a Slovensko na tom byly poněkud hůř. Polsko v období 2004 až 2006 mělo největší míru nezaměstnanosti z celé Evropské unie. Slovensko bylo těsně na druhém místě. V roce 2007 Polsko zaznamenalo výrazný pokles míry nezaměstnanosti a Slovensko se proto stalo zemí s největší nezaměstnaností.

Celkově však období 2004 až 2008 bylo pro Visegradskou čtyřku docela příznivé, jelikož míra nezaměstnanosti se stabilně snižovala. V Polsku za čtyři roky klesla o 12 %, na Slovensku o 8,8 %, v Česku o 3,9 %, jedinou výjimkou je Maďarsko, kde nezaměstnanost vzrostla o 1,7 %. Během ekonomické krize se nezaměstnanost zvýšila ve všech členských zemích Evropy. Nejvíce byly pracovní trhy poškozené ve Španělsku, kde nezaměstnanost dosáhla 17,9 %. Velký nárůst míry nezaměstnanosti zaznamenalo rovněž Lotyšsko, Litva a Estonsko. Naopak nejméně krize zasáhla pracovní trhy v Lucembursku, Norsku, Rakousku a Nizozemsku. Země Visegradské čtyřky nepocítily velmi výrazný nárůst nezaměstnanosti. Byl spíše mírný, ale přetrvával docela dlouhou dobu. Klesající trend míry nezaměstnanosti se objevil až v roce 2014.

V období 2009 až 2014 evidovala nejvyšší nezaměstnanost ekonomika Slovenska, která byla zároveň vyšší než průměrná hodnota v EU. Také nadprůměrné hodnoty míry nezaměstnanosti mělo Maďarsko, ale pouze do roku 2012. Situace na pracovním trhu v Polsku se výrazně zlepšila a míra nezaměstnanosti se od roku 2009 až do konce sledovaného období držela pod průměrem EU, s výjimkou roku 2010, kdy činila o 0,1 % více.

V období 2014 až 2018 se situace na pracovních trzích vyvíjela docela pozitivně, míra nezaměstnanosti všude klesala. Jedinou zemí, která ji měla vyšší než EU, bylo Slovensko. Nejnižší míru nezaměstnanosti měla stále Česká republika, a to skoro dvakrát menší než Evropská unie. V EU na konci sledovaného období nezaměstnanost zůstávala poměrně vysoká, kvůli státům, které ji mají velkou a tlačí průměr nahoru. Například ve Španělsku nezaměstnanost v roce 2017 činila 17,2 %, a v Řecku 21,5 %. Kypr, Chorvatsko a Itálie také zaznamenaly poměrně vysokou míru nezaměstnanosti, kolem 11 %.

Jak je vidět, všechny země Evropské unie se vyvíjí odlišně a mají různé podmínky na trzích práce, ale spojuje je několik společných problémů. Zaprvé, drahá pracovní síla v důsledku velkých odvodů na zdravotním a sociálním pojištění, dále v důsledku vysokých daňových sazeb, nákladově náročné sociální ochrany pracovníků. Zadruhé, nesoulad nabídky a poptávky na trhu v důsledku strukturálních změn trvale probíhajících v ekonomice doprovázených rozvojem technologií, a nahrazováním práce kapitálem. Zatřetí, nedostatek kvalifikovaných pracovníků disponujících znalostmi a dovednostmi poptávanými na trhu práce. Kromě toho je problémem na Evropském trhu práce nízká mobilita pracovníků, která vyvolává velké rozdíly v míře nezaměstnanosti mezi různými regiony (Palíšková, Trh práce v Evropské unii. Historický vývoj, aktuální trendy a perspektivy., 2014).